

Μ Α Ρ Τ Ι Ο Σ

Ο Μάρτιος είναι ο 3ος μήνας του έτους με διάρκεια 31 ημέρες. Πήρε το όνομά του προς τιμή του πατέρα και γενάρχη των Ρωμαίων, Θεού του πολέμου Mars (Άρη).

Στην αρχαιότητα, ήταν ο 9ος μήνας του αττικού ημερολογίου και λεγόταν Ελαφηβολιών. Την ονομασία αυτή την πήρε από τα ελάφια που θυσίαζαν στη θεά Άρτεμη, που την έλεγαν ακόμη και Ελαφηβόλο.

Ο Μάρτιος έχει στην Ελλάδα πάρα πολλές ονομασίες που σχετίζονται με τις ασταθές καιρικές του συνθήκες (Κλαφομάρτης και Πεντάγνωμος). Αλλά καθώς τον μήνα αυτόν ξεκινάει και η άνοιξη ονομάζεται και Ανοιξιιάτης, χωρίς βέβαια να παύει να είναι και Γδάρτης για το δριμύ του ψύχος και Παλουκοκαύτης καθώς πολλές φορές τα παρατεταμένα του κρύα, αναγκάζουν τους χωρικούς έχοντας εξαντλήσει το απόθεμα τους σε καυσόξυλα, να καίνε ακόμα και τα παλούκια από τους φράχτες τους για να ζεσταθούν.

Ο Μάρτης θεωρείται ο καταλληλότερος μήνας για φύτεμα δέντρων, γι' αυτό και σε πολλά μέρη λέγεται Φυτευτής. Τέλος, λόγω της μεγάλης του γιορτής του Ευαγγελισμού στις 25 Μαρτίου, λέγεται και Βαγγελιώτης.

Στο ημερολόγιο ξεχωρίζουν η Εθνική Επέτειος, η Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, καθώς και η Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό.

Κατερίνα Βασιλάκη
Κωνσταντίνα-Μαρία Πλατσατούρα

1 Μαρτίου

1959

Επίσημη έναρξη της λειτουργίας του ΠΡΟΠΟ στην Ελλάδα. Το πρώτο δελτίο περιλαμβάνει 12 τακτικούς και δύο αναπληρωματικούς αγώνες. Ο μοναδικός 12άρης κερδίζει 228.360 δραχμές.

1445

Γεννήθηκε ο Σάντρο Μποτιτσέλι, Ιταλός ζωγράφος της Αναγέννησης.

1896

Γεννήθηκε ο μεγάλος Έλληνας μουσικός Δημ. Μητρόπουλος.

2 Μαρτίου

1935

Κάνει το κινηματογραφικό του ντεμπούτο ο Πόρκι Πινγκ, από τους βασικούς ήρωες των σειρών κινουμένων σχεδίων (Merry MELODIES) και (Looney Tunes) της Warner.

1900

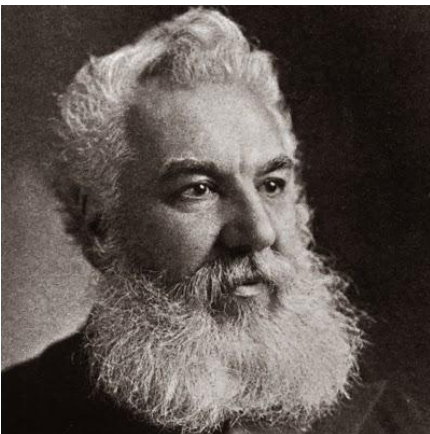
Γεννήθηκε ο Γερμανός συνθέτης Κουρτ Βάιλ.

1904

Γεννήθηκε ο Theodor Giesel, συγγραφέας παιδικών βιβλίων γνωστός ως Dr. Seuss.

3 Μαρτίου

1847

Γεννήθηκε ο Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ, Σκοτσέζος εφευρέτης του τηλεφώνου.

«Θα έρθει η ημέρα που τα τηλέφωνα δεν θα έχουν καθόλου καλώδια. Ο ήχος θα μεταφέρεται μέσω του αέρα, με την ταχύτητα του φωτός».

Η συνέντευξη αυτή παραχωρήθηκε στον Φραν Τζ. Κάρπεντερ και δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «The Evening Star» της ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝ, στις 11 Ιουνίου 1904.

4 Μαρτίου

1881

Ο Άρθουρ Κόναν Ντόιλ αρχίζει να γράφει την πρώτη του ιστορία με ήρωα τον Σέρλοκ Χολμς. Τίτλος της «Σπουδή στο Κόκκινο».

1678

Γεννήθηκε ο Αντόνιο Βιβάλντι, Βενετσιάνος συνθέτης.

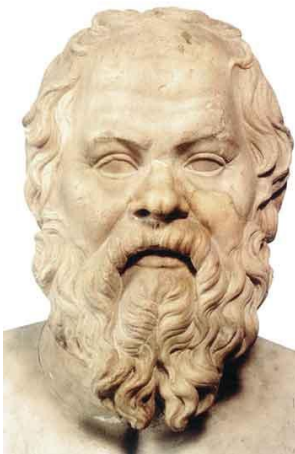
1851

Γεννήθηκε ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, διηγηματογράφος και ποιητής.

**Μελίνα Μηνάγια
Καλλιόπη Κωνσταντοπούλου**

5 Μαρτίου

399 π. Χ.

Πεθαίνει ο αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος Σωκράτης, που με τη γενναία του στάση στη ζωή αλλά και το θάνατο, προσέφερε στους μαθητές του και σ' όλο τον κόσμο ένα πρότυπο ηθικού μεγαλείου.

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 470 π. Χ. και αφού πήρε τη συνηθισμένη μόρφωση των παιδιών της εποχής του (ανάγνωση, γραφή, αριθμητική, ποίηση, μουσική και γυμναστική), σπούδασε φυσική και μαθηματικά. Παντρεύτηκε την Ξανθίππη και απέκτησε τρία παιδιά.

Στη διάρκεια του πελοποννησιακού πόλεμου στρατεύτηκε τρεις φορές, πολεμώντας με αυταπάρνηση και κατά τη διάρκεια του ανέπτυξε την φιλοσοφία του, το αντικείμενο της οποίας είναι ο άνθρωπος στις σχέσεις με τους συνανθρώπους του, τους θεούς και το κράτος.

Δεν έχει σωθεί κανένα γραπτό έργο του, ούτε ξέρουμε αν έγραψε ποτέ κάποιο έργο. Πληροφορίες γι' αυτόν ως ιστορικό πρόσωπο βρίσκουμε στα έργα αρκετών συγχρόνων αλλά και κατοπινών συγγραφέων, με σπουδαιότερους τον Ξενοφώντα.

Ως δάσκαλος αναζητούσε την αλήθεια, εφαρμόζοντας την επαγωγική μέθοδο, ενώ με ερωτήσεις έκανε το συνομιλητή του να φτάνει σε γνώσεις που έχει ήδη μέσα του (μαιευτική μέθοδος). Χρησιμοποιώντας τον διάλογο, προσποιείται ότι δεν γνωρίζει, αλλά ότι ενδιαφέρεται να μάθει (Σωκρατική ειρωνεία) τι είναι καλό και άσχημο, όσιο και ανόσιο, θάρρος και δειλία.

Ο Σωκράτης κατηγορήθηκε για ασέβεια, ότι είναι άθεος και διαφθείρει το λαό.

**Βασιλική Πλακουσή
Ειρήνη Κοντοκάνη**

6 Μαρτίου

1475

Γεννήθηκε ο Μιχαήλ Άγγελος, Ιταλός αναγεννησιακός καλλιτέχνης. Το πραγματικό του όνομα ήταν **Μικελάντζελο ντι Λοντοβίκο Μπουοναρότι Σιμόνι**. Ήταν γλύπτης, ζωγράφος, αρχιτέκτονας και ποιητής. Σήμερα αναγνωρίζεται ως ένας από τους σπουδαιότερους δημιουργούς στην ιστορία της τέχνης. Υπήρξε ο μοναδικός καλλιτέχνης της εποχής, του οποίου η βιογραφία εκδόθηκε πριν το θάνατό του, στους *Βίους* του Τζόρτζιο Βαζάρι, ο οποίος επέλεξε να τον τοποθετήσει στην κορυφή των καλλιτεχνών, χρησιμοποιώντας για τον Μιχαήλ Άγγελο το προσωνύμιο *ο Θεϊκός (Il Divino)*. Στα δημοφιλέστερα έργα του ανήκουν οι

νωπογραφίες που φιλοτέχνησε για το Παπικό παρεκκλήσιο του Βατικανού (*Καπέλα Σιξτίνα*), το άγαλμα του *Δαβίδ* και η *Πιετά (αποκαθήλωση)* στην Βασιλική του Αγίου Πέτρου, στη Ρώμη.

1928

Γεννήθηκε ο Γκάμπριελ Γκαρσία Μάρκες, βραβευμένος με Νόμπελ (1928) κολομβιανός συγγραφέας, από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του λογοτεχνικού ρεύματος που ονομάζεται «μαγικός ρεαλισμός».

1937

Γεννήθηκε η Βαλεντίνα Τερέσκοβα, ρωσίδα κοσμοναύτης. Στις 16 Ιουνίου του 1963 η Τερέσκοβα έγινε η πρώτη γυναίκα που ταξίδεψε στο διάστημα, με το Βοστόκ 6. Απογειώθηκε 9:29 το πρωί από το κοσμοδρόμιο Μπαϊκονουρ, όπου και επέστρεψε έπειτα από 2 ημέρες, 22 ώρες και 50 λεπτά, αφού προηγουμένως έκανε 48 περιστροφές γύρω από τη Γη.

Η Τερεσκόβα επιλέχθηκε μεταξύ 400 και πλέον υποψηφίων για να κυβερνήσει το διαστημόπλοιο Βοστόκ 6. Κατά τη διάρκεια της τριήμερης αποστολής της, πραγματοποίησε διάφορες δοκιμές και συνέλεξε στοιχεία για τις αντιδράσεις του γυναικείου σώματος στη διαστημική πτήση.

Πριν στρατολογηθεί για το σοβιετικό διαστημικό πρόγραμμα, η Τερεσκόβα ήταν εργάτρια σε υφαντουργείο και ερασιτέχنيδα αλεξιπτωτίστρια.

1994

Πεθαίνει η Μελίνα Μερκούρη, μεγάλη ΕΛΛΗΝΙΔΑ, ηθοποιός και πολιτικός.

7 Μαρτίου

322 π. Χ.

Πεθαίνει ο Αριστοτέλης, αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος.

Ο Αριστοτέλης(384 - 322 π. Χ.) μαζί με το δάσκαλό του Πλάτωνα αποτελεί σημαντική μορφή της φιλοσοφικής σκέψης του αρχαίου κόσμου, φυσιοδίφης φιλόσοφος δημιουργός της λογικής και ο σημαντικότερος από τους διαλεκτικούς της αρχαιότητας. Σπούδασε στην Ακαδημία του Πλάτωνα επί (367 - 347), μέχρι τη χρονιά δηλ. που πέθανε ο δάσκαλός του και στη συνέχεια πήγε στην Άσσο, πόλη της μικρασιατικής παραλίας, όπου έμεινε και δίδαξε τρία χρόνια. Στη συνέχεια πήγε στη Λέσβο όπου και παντρεύτηκε.

Το 342 π. Χ. τον προσκάλεσε ο Φίλιππος στη Μακεδονία, για να αναλάβει τη διαπαιδαγώγηση του γιου του Αλέξανδρου, που ήταν τότε μόλις 13 χρονών. Ο Αριστοτέλης άρχισε με προθυμία το έργο της αγωγής του νεαρού διάδοχου. Φρόντισε να του μεταδώσει το πανελλήνιο πνεύμα και χρησιμοποίησε ως παιδευτικό όργανο τα ομηρικά έπη. Ο Αριστοτέλης έμεινε στη μακεδονική αυλή έξι χρόνια, και στη συνέχεια με τη χρηματική υποστήριξη του Αλέξανδρου γύρισε στην Αθήνα, όπου και ίδρυσε τη δική του φιλοσοφική σχολή.

Το 322 π. Χ. πέθανε στη Χαλκίδα όπου είχε καταφύγει μετά από τις κατηγορίες του ιερατείου για ασέβεια.

**Ιωάννα Κοκκίνη
Ξανθίππη Κατσιβαρδέλου**

7 Μαρτίου

1872

Γεννήθηκε ο Ολλανδός ζωγράφος Piet Mondrien. Βασικός εκπρόσωπος του κινήματος του Νεοπλαστικισμού.

Τα έργα του είναι ιδανικά για να χρησιμοποιηθούν ως παραδείγματα στη Ζωγραφική, για το μάθημα των γεωμετρικών σχημάτων και των βασικών χρωμάτων.

Θεωρείται από τους πλέον επιδραστικούς ζωγράφους του 20ου αιώνα.

1999

Πεθαίνει ο Στάνλει Κιούμπρικ, αμερικανός σκηνοθέτης. (2001:Οδύσσεια του Διαστήματος, Κουρδιστό Πορτοκάλι, Η Λάμψη, Μάτια ερμητικά κλειστά)

8 Μαρτίου

Παγκόσμια Ημέρα για την γυναίκα

Η Διεθνής Ημέρα της γυναίκας γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 8 Μαρτίου, σε ανάμνηση μίας μεγάλης εκδήλωσης διαμαρτυρίας που έγινε στις 8 Μαρτίου του 1857 από εργάτριες κλωστοϋφαντουργίας στην Νέα Υόρκη, οι οποίες ζητούσαν καλύτερες συνθήκες εργασίας. Η πρώτη Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας γιορτάστηκε το 1909 με πρωτοβουλία του Σοσιαλιστικού Κόμματος των ΗΠΑ και υιοθετήθηκε 2 χρόνια αργότερα από τη Σοσιαλιστική Διεθνή.

Μετά την επικράτηση της Οκτωβριανής Επανάστασης στην Ρωσία, η φεμινίστρια Αλεξάνδρα Κολοντάι έπεισε τον Λένιν να καθιερώσει την 8η Μαρτίου ως επίσημη Αργία.

Γρήγορα όμως, η Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας έχασε το πολιτικό της υπόβαθρο και εορτάζεται ως έκφραση συμπαθείας των ανδρών προς τις γυναίκες, με προσφορά λουλουδιών και δώρων.

**Αφροδίτη Ζιαγγούβα
Βάγια Κουτσομήτρου**

9 Μαρτίου

1454

Γεννιέται ο θαλασσοπόρος Amerigo Vespucci.

1921

Γεννιέται ο μεγάλος Έλληνας ηθοποιός Δημήτρης Χορν.

1925

Γεννιέται ο ποιητής Μανώλης Αναγνωστάκης.

1934

Γεννιέται ο Γιούρι Γκαγκάριν, Ρώσος κοσμοναύτης, ο πρώτος άνθρωπος που τέθηκε σε τροχιά γύρω από τη Γη.

1959

Εμφανίζεται για πρώτη φορά η κούκλα Μπάρμπι.

1994

Πεθαίνει ο Τσαρλς Μπουκόβσκι, αμερικανός συγγραφέας.

10 Μαρτίου

1876

Πραγματοποιείται η πρώτη τηλεφωνική επικοινωνία μέσω τηλεφώνου, όταν ο Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ καλεί τον βοηθό του που βρισκόταν σε διπλανό δωμάτιο μέσω της πρώτης συσκευής μεταφοράς ήχου που είχε δημιουργήσει τρεις ημέρες πριν.

11 Μαρτίου

2004

Πολλαπλό τρομοκρατικό χτύπημα στο σιδηροδρομικό δίκτυο της Μαδρίτης προκαλεί το θάνατο 200 ανθρώπων ενώ οι τραυματίες ξεπερνούν τους 1400.

1955

Πεθαίνει ο Αλεξάντερ Φλέμινγκ, Άγγλος γιατρός που ανακάλυψε το πρώτο αντιβιοτικό, την πενικιλίνη.

Δημήτρης Καμπιώτης
Γιάννης Ηλιάκης

13 Μαρτίου

1990

Γεννιέται στη Σμύρνη ο νομπελίστας Έλληνας συγγραφέας, ποιητής και διπλωμάτης, Γιώργος Σεφέρης. Είναι ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές και εκ των δύο μοναδικών βραβευμένων με το Νόμπελ Λογοτεχνίας Ελλήνων, μαζί με τον Οδυσσέα Ελύτη.

Πέθανε την Δευτέρα 20 Σεπτεμβρίου της ίδιας χρονιάς. Δύο μέρες αργότερα πραγματοποιήθηκε η κηδεία του, η οποία εξελίχθηκε σε σιωπηρή πορεία κατά της δικτατορίας

14 Μαρτίου

1804

Γεννιέται ο Γιόχαν Στράους, Αυστριακός, κορυφαίος συνθέτης Βαλς και μαέστρος. Πέθανε το 1849.

1879

Γεννιέται ο Γερμανός φυσικός Άλμπερτ Αϊνστάιν πατέρας της θεωρίας της σχετικότητας, για την οποία τιμήθηκε με Νόμπελ το 1921. Από πολλούς θεωρείται ως ο μεγαλύτερος φυσικός του 20ου αιώνα. Το 1932 μετανάστευσε στην Αμερική, όπου από το 1941 εργάστηκε για την κατασκευή της ατομικής βόμβας. Πέθανε στην Νέα Υόρκη στις 18 Απριλίου 1955.

Γιώργος Θεοδωρακόπουλος
Κώστας Καλογεράς

15 Μαρτίου

1884

Γεννιέται στη Λευκάδα ο ποιητής Άγγελος Σικελιανός.

1945

Απελευθερώνονται τα Δωδεκάνησα και ζητούν να ενωθούν με την Ελλάδα.

16 Μαρτίου

1940

Γεννιέται ο Ιταλός σκηνοθέτης Μπερνάντο Μπερτολούτσι.

1998

Πεθαίνει σε ηλικία 77 ετών ο μεγάλος ηθοποιός Δημήτρης Χορν.

17 Μαρτίου

1932

Ανοίγει η αυλαία του Εθνικού Θεάτρου με διευθυντή τον Ιωάννη Γρυπάρη. Πρώτος σκηνοθέτης ο Φώτος Πολίτης, πρώτο έργο ο «Αγαμέμνων».

1956

Πεθαίνει η νομπελίστας Ιρέν Κιουρί, κόρη της Μαρίας και του Πιερ Κιουρί.

1976

Πεθαίνει ο διάσημος Ιταλός σκηνοθέτης, Λουκίνο Βισκόντι.

1938

Γεννιέται ο μεγάλος χορευτής Rudolf Nureyer.

18 Μαρτίου

1936

Πεθαίνει αυτοεξόριστος στο Παρίσι σε ηλικία 72 ετών ο Εθνάρχης Ελευθέριος Βενιζέλος, επί πέντε φορές πρωθυπουργός. Είχε γεννηθεί στις 23 Αυγούστου 1864.

1965

Ο Ρώσος κοσμοναύτης Alexei Leonov κυβερνήτης του Voskhod 2, πραγματοποιεί τον πρώτο διαστημικό περίπατο.

1992

Η Microsoft κυκλοφορεί τα Windows 3.1 διαθέτοντας ένα εκατομμύριο αντίτυπα μέσα στο πρώτο δίμηνο κυκλοφορίας.

1867

Οι Ρώσοι πουλάνε την Αλάσκα στην Αμερική για 7,2 εκατομμύρια δολάρια, μην ξέροντας ότι κάτω από τους πάγους κρύβεται μαύρος χρυσός. Τα αμερικανικά μέσα ενημέρωσης κατηγορούν την κυβέρνηση ότι διασπάθισε το δημόσιο χρήμα για να αγοράσει ένα παγόβουνο.

1983

Τίθενται σε ισχύ στην Ελλάδα το πενθήμερο και οι 40 ώρες εργασίας για τους εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα.

Λάμπρος Κεσίδης

1996

Πεθαίνει ο νομπελίστας ποιητής Οδυσσέας Ελύτης (Οδυσσέας Αλεπουδέλης) σε ηλικία 85 ετών. Είχε γεννηθεί στο Ηράκλειο της Κρήτης στις 2 Νοεμβρίου 1911 αλλά καταγόταν από τη Μυτιλήνη

19 Μαρτίου

721 πχ

Καταγράφεται από τους Βαβυλώνιους η πρώτη έκλειψη σελήνης.

Ο **Σάρος** στην αστρονομία είναι μία χρονική περίοδος ίση με 223 συνοδικούς μήνες ακριβώς, δηλαδή 6585,3213 ημέρες ή 18 έτη και 11 ημέρες περίπου. Αυτή η περίοδος

χρησιμεύει από την αρχαιότητα για την πρόβλεψη των εκλείψεων Ηλίου και Σελήνης. Ένα Σάρο μετά από μία έκλειψη, ο Ήλιος, η Γη και η Σελήνη επανέρχονται **σχεδόν** στις ίδιες σχετικές θέσεις, και μία σχεδόν ταυτόσημη έκλειψη θα συμβεί. Είναι ο λεγόμενος «**κύκλος του Σάρου**».

Ο μηχανικός υπολογισμός του κύκλου του Σάρου εμπεριέχεται στον Μηχανισμό των Αντικυθήρων.

Διάφορες εκλείψεις

27 Μαρτίου 1503	Ολική
16 Μαρτίου 1504	Μερική
17 Μαρτίου 1512	Μερική
7 Μαρτίου 1513	Μερική
27 Μαρτίου 1522	Ολική
21 Φεβρουαρίου 2008	Ολική
16 Αυγούστου 2008	Μερική
9 Φεβρουαρίου, 2009	Μερική
7 Ιουλίου 2009	Μερική
20 Μαρτίου 2015	Ολική
9 Μαρτίου 2016	Ολική
13 Σεπτεμβρίου 2015	Μερική

20 Μαρτίου

1727

Πεθαίνει σε ηλικία 84 ετών ο Άγγλος φυσικός, μαθηματικός και αστρονόμος σερ Ισάακ Νεύτων.

1926

Ιδρύεται η Ακαδημία Αθηνών.

1963

Εμφανίζονται για πρώτη φορά σε γκαλερί της Νέας Υόρκης έργα της νέας τάσης Ποπ Αρτ. Βασικότερος εκπρόσωπος αυτού του καλλιτεχνικού κινήματος ήταν ο Andy Warhol.

Βλαδίμηρος Γιουσμάς
Νίκος Ζήμαρης

21 Μαρτίου

Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης

Με πρωτοβουλία της UNESCO ορίστηκε η 21η Μαρτίου ως Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης το 1999. Ο διεθνής πολιτιστικός οργανισμός θέλησε με αυτό τον τρόπο να προωθήσει την τέχνη της ποίησης και συγκεκριμένα τις προσπάθειες των μικρών εκδοτών να τυπώνουν συλλογές νέων ποιητών, την επιστροφή της προφορικής παράδοσης με την ανάγνωση ποιημάτων ενώπιον κοινού και την αποκατάσταση ενός διαλόγου μεταξύ της ποίησης και των άλλων μορφών τέχνης, πάνω στον αφορισμό του Ντελακρουά «Δεν υπάρχει τέχνη χωρίς ποίηση».

Το χαϊκού (αστείος στίχος) είναι μια ιαπωνική ποιητική φόρμα. Παραδοσιακά αποτελείται από τρεις ομάδες των 5, 7, 5 συλλαβών, οι οποίες τοποθετούνται σε τρεις στίχους για έμφαση ή σε έναν, χωρισμένο με κενά. Το χαϊκού είναι με συνολικά 17 συλλαβές η πιο σύντομη μορφή ποίησης στον κόσμο. Περιγράφει μια εικόνα της φύσης και δίνει στοιχεία για την εποχή του χρόνου μέσα από εποχιακές λέξεις (Κίγκο). Υπάρχουν επίσης ποιητές χαϊκού οι οποίοι ακολουθούν μια πιο ελεύθερη φόρμα. Ένα χαϊκού διαβάζεται σε μια αναπνοή.

Ο Σεφέρης θεωρείται ο εισηγητής του είδους στην Ελλάδα.

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού

Η παγκόσμια ημέρα για την εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων καθιερώθηκε το 1966 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών σε ανάμνηση ενός τραγικού συμβάντος, που συγκλόνησε την παγκόσμια κοινή γνώμη.

Στις 21 Μαρτίου του 1960 η αστυνομία της ρατσιστικής Νοτίου Αφρικής πυροβόλησε εν ψυχρώ κατά μιας διαδήλωσης φοιτητών στην πόλη Σάρπβιλ, με αποτέλεσμα να χάσουν την ζωή τους 70 άνθρωποι. Οι νεαροί διαδηλωτές διαμαρτύρονταν ειρηνικά κατά των νόμων του απαρτχάιντ, που είχε επιβάλλει το καθεστώς της λευκής μειοψηφίας στη χώρα, εφαρμόζοντας τη θεωρία της ανισότητας ανάμεσα στις φυλές.

Ο ΟΗΕ μας καλεί αυτή την ημέρα να ενώσουμε τις φωνές μας για τα θύματα του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων, της ξеноφοβίας και της μισαλλοδοξίας.

Εαρινή Ισημερία

Η πρώτη μέρα της άνοιξης. Η ισημερία συμβαίνει δύο φορές τον χρόνο, όταν ο άξονας της γης ευθυγραμμίζεται παράλληλα και σε ορθή γωνία με τον άξονα του ηλίου. Στη συγκεκριμένη στιγμή ο Ήλιος βρίσκεται σε ευθεία με το κατακόρυφο ισημερινό της γης, με αποτέλεσμα η νύχτα και η ημέρα να έχουν ίση διάρκεια σε οποιοδήποτε σημείο της γήινης επιφάνειας. Σε αυτό το σημείο η παρέκκλιση του άξονα της γης είναι μηδενική προς τον ήλιο.

Μαρία Ασημακοπούλου
Βίκυ Αλεξοπούλου

22 Μαρτίου

Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό

Η Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό καθιερώθηκε στη συνδιάσκεψη του ΟΗΕ σχετικά με το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, που πραγματοποιήθηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας το 1992. Τη σχετική απόφαση πήρε η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 22 Δεκεμβρίου του 1992, που όρισε την 22α Μαρτίου ως Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό.

Το Νερό, ο επονομαζόμενος και λευκός χρυσός, πηγή ζωής για τον άνθρωπο, βρίσκεται ανισομερώς καταμεμημένο στον πλανήτη

- Το 1/6 του πληθυσμού της γης, δηλαδή πάνω από 1 δισεκατομμύριο ψυχές, δεν έχουν πρόσβαση σε υδάτινες πηγές.
- 1,1 δισεκατομμύριο άνθρωποι πίνουν νερό από μη ασφαλείς πηγές.
- 2,5 δισεκατομμύρια στερούνται και των πλέον βασικών συνθηκών υγιεινής.
- 400.000.000 εκατομμύρια παιδιά, σχεδόν το 1/5 των παιδιών του κόσμου, στερούνται ακόμη και την ελάχιστη ποσότητα καθαρού νερού που χρειάζονται για να ζήσουν.
- 5 εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο από ασθένειες σχετιζόμενες με μολυσμένα ύδατα, 10 φορές περισσότεροι από αυτούς που σκοτώνονται κάθε χρόνο σε πολέμους.
- 300 σημεία σε όλο τον πλανήτη είναι δυνητικά πεδία συγκρούσεων σχετικά με το νερό, σύμφωνα με τον ΟΗΕ.

Κατερίνα Βασιλάκη
Κωνσταντίνα-Μαρία Πλατσατούρα

1599

Γεννιέται ο Φλαμανδός ζωγράφος σερ Άντονι βαν Ντάικ, ο οποίος υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους και παραγωγικότερους δημιουργούς πορτραίτων του 17ου αιώνα, ενώ συγκαταλέγεται στους κορυφαίους ζωγράφους όλων των εποχών για τον άψογο συνδυασμό των χρωμάτων στους πίνακές του.

Ήταν το έβδομο από τα δώδεκα παιδιά της οικογένειας του ευκατάστατου εμπόρου μετάξης Φράνς βαν Ντάικ (Frans van Dyck). Ύστερα από τον πρόωρο θάνατο της μητέρας του και σε ηλικία 10 ετών ο Άντονι στάλθηκε να μαθητεύσει στο εργαστήριο του αναγνωρισμένου ζωγράφου Χέντρικ φαν Μπάλεν (Hendrick van Balen), ενώ το 1615 ξεκίνησε το δικό του εργαστήριο σε συνεργασία με τον Γιαν Μπρίγκελ το Νεότερο (Jan Brueghel the Younger), μολονότι κάτι τέτοιο δεν ήταν επιτρεπτό από τη συντεχνία των ζωγράφων (guild) της πόλης.

Το ταλέντο του αναγνωρίστηκε σύντομα και ο Πέτερ Πάουλ Ρούμπενς τον πήρε στο δικό του εργαστήριο το 1617, όπου παρέμεινε μέχρι το 1620. Χωρίς να μπορεί να θεωρηθεί απόλυτα μαθητής του Ρούμπενς, μια και ήταν ήδη ζωγράφος όταν πήγε στο εργαστήριό του, υπήρξε περισσότερο συνεργάτης του. Μάλιστα, δύο πορτρέτα που φιλοτέχνησε το 1618 και σήμερα βρίσκονται στην Πινακοθήκη της Δρέσδης, συχνά αποδίδονται στον Ρούμπενς.

Ο Ρούμπενς τον επηρέασε ως προς το μελοδραματικό στυλ των έργων του, αλλά η τεχνική του βαν Ντάικ ήταν σαφώς διαφορετική από αυτή του Ρούμπενς: Δεν υιοθέτησε τη σμαλτώδη υφή του, αντίθετα ζωγράφιζε άμεσα και με πολύ πιο αδρή υφή στα χρώματα. Η χρωματική του κλίμακα είναι λιγότερο λαμπρή και περισσότερο θερμή σε σχέση με του Ρούμπενς, ενώ οι αντιθέσεις φωτός - σκίασης είναι περισσότερο απότομες.

1832

Πεθαίνει ο μεγάλος Γερμανός ποιητής, συγγραφέας και φιλόσοφος Γιόχαν Βόγκλφρανγκ φον Γκαίτε. Από τα πιο γνωστά του έργα, ο «Φάουστ» και η «Θεωρία των Χρωμάτων».

1842

Πεθαίνει ο Γάλλος συγγραφέας Ανρί Μπελ και κατά κόσμο Σαντάλ. Ανάμεσα στα πιο γνωστά έργα του συγκαταλέγονται «Το Κόκκινο και το Μαύρο» και «Το μοναστήρι της Πάρμας».

1982

Εκτοξεύεται στις ΗΠΑ, το διαστημικό λεωφορείο Κολούμπια.

Το λεωφορείο δεν έφερε μόνο καλά νέα στη NASA. Οι πτήσεις αποδείχθηκαν πολύ ακριβότερες από τις προβλέψεις και παρότι η καταστροφή του Τσάλλεντζερ επισήμανε τους κινδύνους των διαστημικών πτήσεων, το κοινό έχασε και πάλι το ενδιαφέρον του καθώς οι πτήσεις φάνηκε να γίνονται κοινότυπες.

Πληροφορίες για το ατύχημα του Κολούμπια

Κατά τη διάρκεια της εκτόξευσης της STS-107, την 28η αποστολή του Κολούμπια, ένα κομμάτι ενός αεροδυναμικού βοηθήματος κατασκευασμένου από αφρό έφυγε από την εξωτερική δεξαμενή του αεροσκάφους και χτύπησε το αριστερό φτερό. Στις περισσότερες από τις προηγούμενες εκτοξεύσεις διαστημικών λεωφορείων υπήρξαν μικρές ζημιές από αποκόλληση του αφρώδους υλικού του συγκεκριμένου βοηθήματος, αλλά οι μηχανικοί υποψιάστηκαν πως η ζημιά στο Κολούμπια ήταν σοβαρότερη. Οι διευθύνοντες του προγράμματος από τη NASA περιόρισαν την έρευνα χρησιμοποιώντας ως επιχείρημα ότι, ακόμη και αν το πρόβλημα επιβεβαιωνόταν, το πλήρωμα του διαστημοπλοίου δεν θα μπορούσε να το διορθώσει.

Όταν το σκάφος επανεισήλθε στη γήινη ατμόσφαιρα, η προκληθείσα ζημιά επέτρεψε την είσοδο θερμών ατμοσφαιρικών αερίων με αποτέλεσμα να καταστραφεί η εσωτερική δομή του πτερυγίου, να καταστεί ολόκληρη τη δομή του σκάφους ασταθής και να αρχίσει να διαλύεται αργά.

1985

Πεθαίνει σε ηλικία 83 ετών από ανακοπή καρδιάς ο ζωγράφος Σπύρος Βασιλείου.

1993

Η εταιρία Intel βγάζει στην αγορά τον πρώτο μικροεπεξεργαστή Pentium, που αποτελείται από 3.1 εκατ. Τρανζίστορ και η ταχύτητά του είναι περίπου 60-66 Mhz.

Η λέξη **επεξεργαστής** δηλώνει ένα από τα παρακάτω:

- Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας, το υλικό τμήμα ενός υπολογιστή το οποίο εκτελεί εντολές.
- Μικροεπεξεργαστής, ΚΜΕ που υλοποιείται από ένα μόνο ολοκληρωμένο κύκλωμα.
- Προεπεξεργαστής, ένα πρόγραμμα το οποίο εκτελείται πριν από κάποιο άλλο, π.χ. πριν από έναν μεταγλωττιστή.

23 Μαρτίου

2001

Ο Κοσμοναύτης Βαλερί Πολιάκοφ επιστρέφει στη Γη μετά από ένα ρεκόρ παραμονής στο διάστημα για 438 ημέρες στο διαστημικό σταθμό MIR.

Δήμητρα Αναγνώστου
Αναστασία-Ιωάννα Αναστασάκη

Παγκόσμια Ημέρα Μετεωρολογίας

Στις 23 Μαρτίου του 1950 τέθηκε σε ισχύ η Συνθήκη για την δημιουργία του Παγκόσμιου οργανισμού Μετεωρολογίας, ενός εξειδικευμένου οργάνου του ΟΗΕ σε θέματα κλίματος και καιρικών προβλέψεων. Σε ανάμνηση αυτού του γεγονότος, η 23η Μαρτίου ορίσθηκε ως Παγκόσμια Ημέρα της Μετεωρολογίας.

1839

Καταγράφεται για πρώτη φορά η λέξη OK στην εφημερίδα της εποχής «Oll Korrect» (αντί για το σωστό All Correct), που σημαίνει «Όλα εντάξει».

24 Μαρτίου

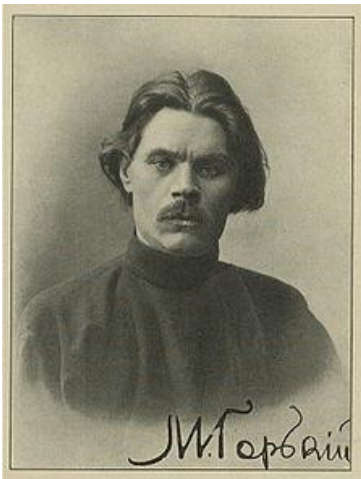
Παγκόσμια Ημέρα κατά της Φυματίωσης

Η 24η Μαρτίου έχει καθιερωθεί από τη Διεθνή Ένωση κατά της Φυματίωσης και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ως Παγκόσμια Ημέρα κατά της Φυματίωσης, σε ανάμνηση της ανακάλυψης του μικροβίου που προκαλεί την αρρώστια, του βακίλου της φυματίωσης.

Άγγελος Αναγνωστόπουλος
Κωνσταντίνος Αληπασάλης

28 Μαρτίου

1868

Γεννιέται ο Ρώσος συγγραφέας Μαξίμ Γκόρκι, φιλολογικό ψευδώνυμο του Αλεξέι Μαξίμοβιτς Πέσκοφ. Το Γκόρκι το επέλεξε ως ψευδώνυμο επειδή σημαίνει πικρός. Ήταν ο ιδρυτής του σοσιαλιστικού ρεαλισμού κι ενεργό πολιτικό στέλεχος, ενώ αντιτάχτηκε πολλές φορές στο τσαρικό καθεστώς και πέρασε πολύ καιρό στις φυλακές ή στην εξορία.

Γεννήθηκε από φτωχούς γονείς, στην πόλη Νίζνι Νόβγκοροντ. Στα 1873 πεθαίνει ο πατέρας του. Η μητέρα του θα ξαναπαντρευτεί κι ο Μαξίμ Γκόρκι θα μείνει με τον παππού και τη γιαγιά του. Οι ιστορίες, τα παραμύθια κι η τρυφερή παρουσία της τελευταίας άσκησαν μεγάλη επίδραση πάνω του.

Από τα γνωστότερα έργα του «Η Μάνα».

1941

Αυτοκτόνησε η αγγλίδα συγγραφέας Βιρτζίνια Γουλφ.

1943

Πεθαίνει ο Ρώσος συνθέτης κλασικής μουσικής Σεργκέι Ροχμάνινοφ.

1896

Ο Σπύρος Λούης κόβει το νήμα στο μαραθώνιο των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών αγώνων. Χρόνος: 2 ώρες, 58 λεπτά και 50 δευτερόλεπτα.

Γεννήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 1873 στο Μαρούσι από φτωχή αγροτική οικογένεια. Ο πατέρας του ήταν νερούλας τότε που ακόμα δεν υπήρχε κεντρική ύδρευση και ο Σπύρος τον βοηθούσε κουβαλώντας το νερό.

Όταν αποφασίστηκε να αναβιώσουν τους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1894, άρχισαν οι προετοιμασίες για την διοργάνωση των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα. Ένα από τα αγωνίσματα ήταν ο μαραθώνιος. Η πρόταση είχε γίνει από τον Γάλλο Μισέλ Μπρεάλ, ο οποίος είχε εμπνευστεί από τον άθλο του αγγελιοφόρου Φειδιππίδη, που είχε διανύσει την απόσταση ξεκινώντας από την πόλη του Μαραθώνα μέχρι στην Αθήνα για να αναγγείλει την νίκη των Αθηναίων στη μάχη του Μαραθώνα.

Ο συνταγματάρχης του στρατού, Παπαδιαμαντόπουλος, ο οποίος ήταν διοικητής του Λούη κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής του θητείας, θυμόταν τον Λούη για την αντοχή του στο τρέξιμο, τον είχε πείσει να δηλώσει συμμετοχή.

Δεκατρείς δρομείς από την Ελλάδα και τέσσερις αθλητές από άλλα έθνη έλαβαν μέρος. Ο Γάλλος Αλμπέν Λερμιζιό που είχε πάρει και χάλκινο στα 1500 μέτρα μπροστά. Στο Πικέρμι, ο Λούης σταμάτησε σε ένα καφενείο και ζήτησε να πει ένα ποτήρι κρασί, λέγοντας ότι θα τους φτάσει και θα τους προσπεράσει όλους πριν από το τέλος. Μετά το 32ο χιλιόμετρο, ο Λερμιζιό κατέρρευσε από την εξάντληση. Το προβάδισμα ανέλαβε τώρα ο Αυστραλός Τέντι Φλακ που πρωτύτερα είχε πάρει μετάλλιο στα 800 και 1500 μέτρα. Ο Λούης άρχισε να ελαττώνει την απόσταση, μέχρι που και ο Αυστραλός, που δεν ήταν συνηθισμένος στις μεγάλες αποστάσεις, κατέρρευσε μερικά χιλιόμετρα αργότερα, αφήνοντας το τελικό προβάδισμα στον Λούη.

Εν τω μεταξύ, στο στάδιο, η ατμόσφαιρα ήταν τεταμένη, ειδικά επειδή ένας αγγελιοφόρος με το ποδήλατο είχε βιαστεί να φέρει την είδηση ότι ο Αυστραλός προηγείτο. Ξαφνικά έφτασε και ένας άλλος αγγελιοφόρος που τον είχε στείλει κάποιος αστυνομός και ανήγγειλε ότι ένας Έλληνας ήταν πρώτος στον αγώνα δρόμου. Οι χιλιάδες θεατές άρχισαν να πανηγυρίζουν και να τον παροτρύνουν φωνάζοντας «Έλλην, Έλλην!»

Ο Λούης μπήκε στο στάδιο, όπου τον υποδέχτηκε ο λαός μαζί με τον κατοπινό διάδοχο του θρόνου Κωνσταντίνο και τον πρίγκιπα Γεώργιο και τον κερνάγανε κρασί, γάλα, μπίρα, αυγά πασχαλινά, πορτοκαλάδα και άλλα δώρα. Πολλοί του έταζαν από κοσμήματα ως τζάμπα ζύρισμα στο κουρείο για πάντα. Δεν ξέρουμε αν τελικά τα πήρε όλα αυτά τα δώρα. Ο βασιλιάς Γεώργιος ρώτησε τον Λούη τι δώρο θα ήθελε να του προσφέρει, και εκείνος του απάντησε : «Ένα γαϊδουράκι να με βοηθάει να κουβαλάω το νερό.»

Μετά τους Ολυμπιακούς γύρισε στο χωριό του και δεν πήρε μέρος σε κανέναν άλλο αγώνα δρόμου. Έζησε μια ζωή ήρεμη, εργαζόμενος ως αγρότης, και αργότερα ως τοπικός αστυνομικός. Πέθανε στις 26 Μαρτίου 1940.

1994

Πεθαίνει ο Ευγένιος Ιονέσκο, Γάλλος Θεατρικός συγγραφέας, ο εισηγητής του Θεάτρου του Παραλόγου. Αν κι έγραψε στη γαλλική γλώσσα, θεωρείται από τους πιο αξιόλογους ανθρώπους της διανοήσης της Ρουμανίας.

Στα έργα του, ο Ιονέσκο διακωμωδεί τις πιο κοινότοπες καταστάσεις, ενώ απεικονίζει τη μοναξιά του ανθρώπου και την ασημαντότητα της ύπαρξής του.

30 Μαρτίου

1853

Γεννήθηκε ο μεγάλος ζωγράφος Vincent Van Gogh. Εν ζωή, το έργο του δεν σημείωσε επιτυχία ούτε ο ίδιος αναγνωρίστηκε ως σημαντικός καλλιτέχνης. Ωστόσο, μετά το θάνατό του, η φήμη του εξαπλώθηκε πολύ γρήγορα και σήμερα αναγνωρίζεται ως ένας από τους σημαντικότερους ζωγράφους όλων των εποχών.

Η επίδραση του στα μεταγενέστερα κινήματα του εξπρεσιονισμού, του φωβισμού αλλά και εν γένει της αφηρημένης τέχνης, θεωρείται καταλυτική.

Τον Ιούλιο του 1890, ο βαν Γκογκ εμφανίζει συμπτώματα έντονης κατάθλιψης και τελικά αυτοπυροβολείται στο στήθος στις 27 Ιουλίου ενώ πεθαίνει δύο ημέρες αργότερα. Δεν είναι απολύτως βέβαιο ποιο ήταν το τελευταίο του έργο, αλλά πρόκειται πιθανά για το έργο με τον τίτλο «Ο κήπος του Ντωμπινύ» ή για τον πίνακα «Σιτοχώραφο με κοράκια».

Συνολικά δημιούργησε σε διάστημα περίπου δέκα ετών περισσότερα από 800 πίνακες και 1000 μικρότερα σχέδια. Σώζεται ακόμα εκτενής αλληλογραφία του με τον αδελφό του, που περιλαμβάνει περισσότερα από 700 γράμματα.

Επίσης ο βαν Γκογκ είναι διάσημος για τις πινελιές του οι οποίες πολλές φορές παρουσιάζουν μια κίνηση.

«Starry Night»

Ένα από τα γνωστότερα έργα του Van Gogh

Βαγγέλης Χρήστο
Ηλίας Λαμπρινάκος

31 Μαρτίου

1596

Γέννηση του Ρενέ Ντεκάρτ, γνωστός στην Ελλάδα ως Καρτέσιος, γάλλος φιλόσοφος και μαθηματικός. Έμεινε στην ιστορία και για τη ρήση του «Σκέφτομαι, άρα υπάρχω».

1822

Οι Τούρκοι σφαγιάζουν τους κατοίκους της Χίου, ξεσηκώνοντας θύελλα αντιδράσεων σε όλη την Ευρώπη.

1889

Σε ανάμνηση των 100 χρόνων από την γαλλική επανάσταση, εγκαινιάζεται στο Παρίσι το Πύργος του Άιφελ. Κατασκευάστηκε από τον μηχανικό Γουστάβο Άιφελ και σήμερα αποτελεί ένα από τα γνωστότερα κτίρια στον κόσμο. Με ύψος 325 μέτρα (300 χωρίς την κεραία) ήταν το πιο ψηλό κτίριο στον κόσμο μέχρι που το ξεπέρασε το Εμπάιρ Στέιτ Μπίλντινγκ της Νέας Υόρκης το 1931. Έχει βάρος 10.100 τόνους και η κατασκευή του είναι τόσο σταθερή, ώστε παρεκκλίνει μόλις έως 7,5 εκατοστά με σφοδρό άνεμο.

Έχει τρία επισκέψιμα επίπεδα, καθένα προσβάσιμο με σκάλες ή με ανελκυστήρα. Για την άνοδο μέχρι το πρώτο επίπεδο χρειάζονται 300 βήματα (το ίδιο και για το δεύτερο). Το τρίτο και μεγαλύτερο επίπεδο είναι προσβάσιμο μόνο με τον ανελκυστήρα. Τόσο το πρώτο όσο και το δεύτερο επίπεδο διαθέτουν εστιατόριο.

1927

Γεννιέται ο Cesar Chavez, Μεξικάνος-Αμερικανός που πρωτοστάτησε σε αγροτικές και εργατικές κινητοποιήσεις.